

NOTĂ-INFORMATIVĂ
pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 666/2015
cu privire la stabilirea cazurilor de asigurare cu rație alimentară
a efectivului Armatei Naționale pe timp de pace

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii de Guvern pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 666/2015 cu privire la stabilirea cazurilor de asigurare cu rație alimentară a efectivului Armatei Naționale pe timp de pace (în continuare – <i>Proiectul hotărârii de Guvern</i>) a fost elaborat de către Ministerul Apărării, ceea ce corespunde prevederilor art. 23 alin. (1) și (2) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Este bine cunoscut faptul că protecția socială a militarilor a devenit subiect sensibil pentru instituția apărării după ce, pe fundalul austerității bugetare naționale și a crizei economice globale, Parlamentul Republicii Moldova a exclus, la finele anului 2009, o serie de garanții care prevedeau pentru militari un spectru mai larg de înlesniri și compensații, în rezultatul cărora a început fluxul masiv de plecări din serviciul militar activ al specialiștilor cu o pregătire calificată, a scăzut motivația pentru încadrarea tinerilor specialiști în serviciul militar prin contract, s-a diminuat nivelul de atractivitate a profesiei de militar în rândul populației etc.</p> <p>În acest sens, menționăm că, serviciul militar presupune un regim de viață și de activitate mai intens decât un serviciu civil, cu restricții și interdicții dure, iar în anumite cazuri nivelul de stres, efortul fizic, intelectual și psihologic depășesc cu mult nivelul normal, inclusiv persistă condiții de risc sporit pentru viață și sănătate. Totodată, măsurile de protecție socială aplicabile în prezent nu sunt suficiente pentru a compensa condițiile în care militarii prin contract sunt obligați să-și îndeplinească serviciul.</p> <p>Respectiv, prezentul proiect de hotărâre de Guvern a fost elaborat în scopul îmbunătățirii nivelului de protecție socială a militarilor prin contract, majorării nivelului de atractivitate a serviciului militar, asigurării condițiilor materiale necesare pentru exercitarea eficientă de către militari a obligațiilor de serviciu, atragerii și menținerii în serviciul militar a resurselor umane profesioniste, aceste măsuri fiind orientate spre impulsivarea procesului de profesionalizare a Forțelor Armate.</p> <p>Menționăm că, la etapa când a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 666/2015, aceasta nu conținea prevederi privind compensarea cheltuielilor suportate de militarii prin contract în situațiile când structura militară nu are posibilitatea să le asigure rație alimentară.</p> <p>În majoritatea statelor (SUA, România, Federația Rusă, Belarus etc.), militarii prin contract sunt asigurați cu rație alimentară, indiferent de tipul misiunilor executate, precum și beneficiază de compensarea cheltuielilor suportate în cazurile când nu au fost asigurați cu rație alimentară.</p> <p>În acest context, evidențiem și faptul aprobării Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă prin care angajatorii au fost investiți cu dreptul de a acorda</p>

salariaților săi o alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă (valoarea nominală a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare constituind 35-45 lei), achitând integral valoarea nominală a acestora.

De asemenea, este necesar de menționat că, pînă la adoptarea Legii nr. 108/2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost excluse o serie de garanții sociale care prevedeau pentru militari un spectru mai larg de înlesniri și compensații, militarii prin contract au beneficiat inclusiv de compensație bănească în schimbul rației alimentare.

Astfel, la momentul actual, se optează pentru acordarea unei compensații bănești militarilor prin contract pentru perioada (zilele) cînd aceștia nu au fost asigurați cu rație alimentară.

Contextual, subliniem că, elaborarea și promovarea prezentei hotărîrii de Guvern derivă din necesitatea realizării obiectivelor incluse în:

- Strategia securității naționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr. 153/2011;

- Strategia națională de apărare și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de apărare pentru anii 2018-2022, aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr. 134/2018;

- Strategia militară și Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei militare pentru anii 2018-2022, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr. 961/2018;

- Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului Republica Moldova – NATO pentru anii 2017-2019, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 736/2017;

- Programul „Armata Profesionistă 2018-2021”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 601/2018.

Totodată, prin acest proiect de lege se urmărește realizarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova prin semnarea Acordului de Asociere RM – UE, ratificat prin Legea nr. 112/2014, potrivit căruia este condiționată necesitatea implementării politicii sociale, care vizează sporirea nivelului de protecție socială, precum și modernizarea sistemelor de protecție socială.

Remarcăm că, o astfel de obligație derivă nemijlocit inclusiv din normele art. 47 alin. (1) al Constituției Republicii Moldova, potrivit căruia „*Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămîntea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.*”.

**Descrierea gradului de compatibilitate
pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale
cu legislația Uniunii Europene**

Proiectul actului normativ în speță nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu contravine legislației comunitare.

**Principalele prevederi ale proiectului
și evidențierea elementelor noi**

Proiectul hotărîrii de Guvern prevede completarea Hotărîrii Guvernului nr. 666/2015 cu dispoziții privind dreptul militarilor prin contract ai Armatei Naționale de a beneficia de **compensație bănească în schimbul rației alimentare**, pentru perioada cînd aceștia nu sunt asigurați cu rație alimentară, care va fi achitată lunar, iar mărimea acesteia va constitui 45 de lei pentru o zi de serviciu (pct. 1

subpct. 2) și 3) din proiect).

Menționăm că, mărimea compensației bănești a fost stabilită reieșind din costul rației alimentare generale (nr. 1) pentru 24 de ore, prevăzută în Hotărîrea Guvernului nr. 423/1992 cu privire la asigurarea cu producție alimentară a consumatorilor speciali, calculată pentru perioada respectivă.

Totodată, pentru determinarea sumei compensației bănești lunare vor fi luate în calcul doar zilele lucrătoare, și perioada neasigurării cu rație alimentară (numărul zilelor calendaristice dintr-o lună).

Adițional, în prezentul proiect sunt incluse prevederi referitor la **cazurile cînd militarii prin contract nu beneficiază de compensație bănească în schimbul rației alimentare** (pct. 1 subpct. 2) din proiect), și anume:

- în perioada aflării militarilor prin contract în concedii de orice tip;
- în perioada detașării la studii sau alte forme de perfecționare, dacă sunt asigurați cu hrană de către organizatori;
- în perioada detașării în misiuni și operații internaționale.

Avînd în vedere completările propuse, în scopul asigurării conformității cu prevederile art. 42 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prin proiectul respectiv **urmează a fi modificată denumirea Hotărîrii Guvernului nr. 666/2015** cu privire la stabilirea cazurilor de asigurare cu rație alimentară a efectivului Armatei Naționale pe timp de pace (pct. 1 subpct. 1) din proiect).

De asemenea, în scopul utilizării corecte și uniforme a terminologiei cu care se operează în Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor și Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, proiectul hotărîrii de Guvern include și unele **modificări cu caracter redacțional** (pct. 1 subpct. 4) din proiect).

Fundamentarea economico-financiară

Conform estimărilor preliminare realizate de Ministerul Apărării, **COSTUL TOTAL** al implementării proiectului respectiv constituie: **cca 20 mln. 250 mii lei anual**.

Reieșind din faptul că în conformitate cu prevederile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat și Nomenclatorului informațiilor atribuite la secret de stat, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 411/2010, datele cantitative cu privire la efectivul numeric al Forțelor Armate constituie informații atribuite la secretul de stat, calculele detaliate urmează a fi prezentate într-o anexă separată secretizată.

Se remarcă că, acest efort financiar al Bugetului de Stat va fi acoperit din contul alocațiilor aprobate pentru Ministerul Apărării pentru anul respectiv.

Pentru anul curent, sursele financiare necesită a fi alocate la rectificarea Bugetului de Stat pentru anul 2019, ținînd cont că cheltuielile respective nu au fost planificate la elaborarea bugetului.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul hotărîrii de Guvern se încorporează perfect în sistemul actelor normative în vigoare, nefiind necesară elaborarea unor acte normative suplimentare pentru implementarea acestuia.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În temeiul prevederilor art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi expediat spre avizare în adresa Ministerului Economiei și Infrastructurii, Ministerului Finanțelor, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Concomitent, în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, proiectul hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (<https://www.army.md>), la compartimentul „*Transparența Decizională*”, rubrica „*Anunțurile privind inițierea elaborării deciziei*” și „*Anunțurile privind organizarea consultării publice*”, precum și pe platforma guvernamentală <https://particip.gov.md> (în directoriul „*Modul de participare – Proiecte – Ministere – Ministerul Apărării*”).

Constatările expertizei anticorupție

Proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi supus expertizei anticorupție, care va fi efectuată de către Centrul Național Anticorupție.

Constatările expertizei juridice

Proiectul hotărârii de Guvern urmează a fi supus expertizei juridice, care va fi efectuată de către Ministerul Justiției.

Ministrul apărării

Eugeniu STURZA